

فارسی ۳

۶- (نسیف افخمی ستوره)

در گزینه «۴»، بعد از «خموش» لفظ «باش» به قرینه معنوی حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مصرع دوم کلاً بدل است برای «مردان راه» و حذف به حساب نمی‌آید.

گزینه «۲»: حذف نهاد جدا به قرینه معنوی است، اما حذف فعل نیست: [او] در مسجدی دید و [او] آواز داد.

گزینه «۳»: حذف نهاد جدا به قرینه معنوی است: [تو] به شوخی مایست.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۷- (داور تالشی)

ترکیب‌های اضافی: «دود آهی، دل سوختگان، گرد آینه، آینه روی، روی تو» ← ۵

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «فرب گل، وفاداری یاران» ← ۲ ترکیب اضافی

گزینه «۳»: «سلطان ازل، گنج غم، غم عشق» ← ۳ ترکیب اضافی

گزینه «۴»: «چشم یار، دهان یار» ← ۲ ترکیب اضافی

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۳۶)

۸- (مسن و سگری - ساری)

نوع وابسته وابسته به کار رفته در بیت صورت سؤال «غلام مجلس آن» و «شمع

مجلس او» است که از نوع مضاف‌الیه مضاف‌الیه است. در بیت گزینه «۳» همانند

بیت صورت سؤال دو بار بدین گونه آمده است: «گوش دلم»، «چشم امیدم».

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

۹- (مریم شمیرانی)

در مصرع دوم: «ز خود بی‌خبرم گردانند»: (-) نهاد / «م» مفعول / «بی‌خبر» مسند

«گرداند» فعل

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱- (یمشیر مقصوری - کوه‌رشت)

معنی واژه‌ها: «تداعی»: یادآوری، به‌خاطر آوردن / «باز بسته»: وابسته، پیوسته و مرتبط / «پس افکنند»: پس‌افکنده، میراث / «استبعاد»: دور دانستن و بعید شمردن چیزی

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- (امسان بزرگر - رامسر)

چهار واژه نادرست معنا شده است:

اکراه: ناپسند و ناخوشایند داشتن امری، ناخوشایند بودن ۲- خمتار: می‌فروش ۳- دینار:

سکه طلا (نه سکه نقره) (واحد پول) ۴- والی: حاکم و فرمانروا (نه فرمانبر)

نکته: به همه معنی‌های آمده برای هر لغت در واژه‌نامه توجه دقیق داشته باشید.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳- (مرتضی منشاری - اردبیل)

همت در بیت صورت سؤال به معنای «توجه قلب به جنب حق» آمده است که همین معنا در

بیت «د»، نیز تکرار شده است. در سایر ابیات «همت» به معنای «عزم و اراده» آمده است.

(فارسی ۳، لغت، صفحه ۲۸)

۴- (مسن خیرایی - شیراز)

صواب: درست، راست، مصلحت / ثواب: پاداش

با توجه به معانی بیت‌ها در رابطه هم‌نشینی واژه‌ها پاسخ سؤال، گزینه «۱» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- (الوام ممدری)

املای صحیح کلمات «منسوب و بیفزاید» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

(شیف افیمی ستوره)

مصراع اول به این اشاره می‌کند که فقط از خدا باید خواست و گزینه «۱»، می‌گوید خدایا من را به کس دیگری محتاج نکن و فقط خودت حوایجم را بده.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: اشاره به خلقت انسان دارد.

گزینه «۳»: حتی من از خوابی که به مجلس تو راه دارد، دست نمی‌کشم.

گزینه «۴»: می‌گوید چون مرگ رسیدن به تو است من از مرگ هراسی ندارم.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۰)

(علیرضا یعقوبی - شیراز)

دعوت به شکستن سکوت مفهوم محوری سؤال است.

در بیت‌های «الف»، «ب» و «ه» به مفهوم مقابل آن اشاره شده است.

(ناله و فریاد بی‌فایده است.)

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۵)

(مسن اصغری)

الف) پر خون بودن دریای عشق بیانگر دشواری‌های راه عشق است.

ب) چون محرم اسرار وجود ندارد، پس نباید راز عشق را فاش کرد.

ج) اشتیاق عاشق از غرقه شدن در دریای عشق کم نمی‌گردد.

د) داغ عشق از چهره عاشق نمایان است و قابل پنهان کردن نیست.

(فارسی ۳، مفهوم‌های ۳۶ و ۳۷)

(مریم شمیرانی)

در گزینه‌های دیگر شاعر در سوختن خود را برتر از پروانه دانسته است، در حالی که در ادب عارفانه فارسی، پروانه نماد عاشق جانباز است و تنها در گزینه «۱» این هنجارشکنی دیده نمی‌شود.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، مشابه صفحه ۵۵)

-۱۰

(مرتضی منشاری - اردبیل)

درون مایه غزل اجتماعی، آزادی، وطن پرستی، بیگانه‌ستیزی و نفرت از حاکمان زورگو و دعوت به اتحاد مردم و مبارزه برای آزادی است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۹)

-۱۱

(عبدالحمید رزاقی)

استعاره (تشخیصی) ← مهربانی برگ، بوسه باران، بیداری ستاره، چشم جویباران

تناسب ← برگ و باران و جویبار / بیداری و چشم

کنایه ← «بیدار بودن ستاره» کنایه دارد از «درخشان بودن ستاره»

واج آرایی ← واج آرایی با صامت‌های «ب» و «ر»

هر تشخیصی استعاره نیز می‌باشد.

(فارسی ۳، آرایه، صفحه ۵۷)

-۱۲

(مرتضی منشاری - اردبیل)

حسن آمیزی: دیدن صدا / تضاد ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حسن تعلیل: خاموش ماندن گل به دلیل غیرت صبا / کنایه: «دم زدن» کنایه از «سخن گفتن»

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم مصداقی برای مصراع اول است.

استعاره: «آینه» استعاره از «دل»

گزینه «۳»: مجاز: «سینه» مجاز از «دل» / تشبیه: چهره بی‌رنگ باعث شده است ما برای جهان مثل خزان باشیم.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۱۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در بیت گزینه «۴»، «خوبتر بودن» وجه شبه است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: وجه شبه مصراع اول: اسیر و گرفتار کردن / وجه شبه مصراع دوم: شفا بخشیدن

گزینه «۲»: وجه شبه: ۱- خوش و معطر بودن (در بنفشه زلف) ۲- قامت بلند داشتن (در سروقد)

گزینه «۳»: وجه شبه: زیبا بودن هم‌چو ماه

(فارسی ۳، آرایه)

۱۸-

(بمشیر مقصوری - کوه‌رشت)

«گرفتار شدن انسان با شأن و منزلت» به‌جز در گزینه «۳» در گزینه‌های دیگر مطرح شده است.

گزینه «۳»، حيله‌گر بودن نفس را مطرح می‌کند.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صغفه ۳۶)

۱۹-

(ممن اصغری)

مفهوم «بی‌قراری عاشق و آرام نگرفتن او» به طور مشترک در ابیات «الف، ج» بیان شده است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، مشابه صغفه ۲۰)

۲۰-

(ممن فدایی - شیراز)

مفهوم گزینه «۳»: ظالم تا می‌تواند با قدرت ظلم می‌کند و وقتی ضعیف شد مانند کرکس لاشخوری می‌کند.

مفهوم مشترک سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: اگر می‌خواهی در راه عشق قدم بگذاری از خود و تعلقات رها شو.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صغفه ۶۵)

دین و زندگی ۳

۲۱-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

براساس آیه ۱۷۸ سوره آل عمران که می‌فرماید: «و لا یحسبنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا اَنَّہُمْ اَنْمَلِی لَہُمْ خَیْرًا لَّانْفُسِہِم اِنَّمَا نَمَلِی لَہُمْ لِیَزِدَادُوا اِثْمًا و لَہُمْ عَذَابٌ مُّہِینٌ: آنان که کافر شدند، تصور نکنند اگر به آنان مهلت می‌دهیم به نفع آن‌هاست فقط [به این خاطر] به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهانشان بیفزایند و برای آن‌ها عذابی خوارکننده است»، گمان نادرست کافران «خَیْرًا لَّانْفُسِہِم» است و عذاب به خاطر افزایش گناهان است: «لِیَزِدَادُوا اِثْمًا».

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صغفه ۷۱)

۲۲-

(هاری ناصری)

این بیت به نیازمندی جهان به خدا در پیدایش می‌پردازد. و به مفهوم دوم مقدمه دوم در استدلال نیازمند بودن جهان در پیدایش به خداوند، یعنی پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد، اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صغفه ۷)

۲۳-

(ممن رضایی‌قا)

طبق آیه شریفه «اللّٰهُ الَّذِی سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِیَ الْفُلُکَ فِیْہِ بِأَمْرِہِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فُضْلِہِ وَ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ»: «خداوند کسی است که دریا را برای شما رام کرد تا به فرمان خدا کشتی را در آن به حرکت درآورد و از روزی او بجویید و شاید سپاسگزار باشید»، هدف از تسخیر دریا، روزی‌طلبی انسان است و انسان در شکرگزاری و ناسپاسی مختار است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صغفه ۶۲)

۲۴-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

براساس آیه ۹۶ سوره اعراف «و لَوْ اَنَّ اَہْلَ الْقُرْیِ اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَیْہِم بَرَکَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ ...»: و اگر مردم شهرها (جامعه) ایمان آورده و تقوا پیشه می‌کردند قطعاً برایشان می‌گشودیم برکاتی از آسمان و زمین ...»، باز شدن درهای برکات الهی شامل مؤمنان با تقوا در جامعه می‌شود و براساس آیه ۶۹ سوره عنکبوت: «وَ الَّذِینَ جَاهَدُوا فِینَا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنَا...»: و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم»، قطعیت هدایت الهی وعده‌ای است که به انسان‌های تلاشگر در راه خدا داده شده است، برداشت می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صغفه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۵-

(امین اسریان‌پور)

همین‌که انسان هر لحظه، درباره افرادی که با آنان روبه‌رو می‌شود، قضاوت می‌کند، خود نوعی امتحان است زیرا هر ساعت از عمر او با دهها امتحان الهی همراه است و شکست یا پیروزی او لحظه به لحظه در پرونده اعمالش ثبت می‌گردد. سنت امتحان و ابتلاء در آیه «کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوکُمْ بِالْبَشْرِ وَ الْخَیْرِ فِتْنَةً» تأکید شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صغفه‌های ۷۱ و ۷۵)

-۲۶

(عباس سیرشبتیری)

خداوند در آیه شریفه «قل اللهم...» که می‌توان از آن، توحید در مالکیت را استنباط کرد می‌فرماید: «بگو بارالها! حکومت از آن توست [آن را] به هر کس که بخواهی می‌بخشی و از هر کس که بخواهی می‌گیری.» در این آیه، خواست الهی کاملاً مشهود است.

-۲۷

(سیرامسان هنری)

با دقت در پیام صورت سؤال و توجه به فعل مضارع «یسأله» در گزینه «۳» که فعل مضارع و دائمی بودن را می‌رساند، آیه شریفه، «یسأله من فی السموات و الأرض کلّ یوم هو فی شأن» بیانگر درخواست دائمی موجودات از خداوند و لطف و فیض دائمی خداوند به انسان و سایر موجودات است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)

-۲۸

(منمهر رضایی‌نقا)

میان عبارات «فقط مرا بپرستید» و «فقط برای خدا قیام کنید» ارتباط مستقیم وجود دارد. یعنی عبارات قرآنی «و أن اعبدونی» و «أن تقوموا لله» با یکدیگر تناسب مفهومی دارند. علت این‌که باید خدا را پرستید، این است که این راه، همان راه رستگاری است: «و أن اعبدونی هذا صراط مستقیم».

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۳)

-۲۹

(ویدیه کافزری)

عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) به اذن خداوند بیانگر توحید در ربوبیت است و عبارت «آفریننده‌ای حکیم، عالم را هدایت می‌کند» نیز توحید در ربوبیت است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۴)

-۳۰

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

آبی که می‌وشیم به علت اعتماد به قدر و قضای الهی است یعنی می‌دانیم که خداوند آب را با این ویژگی‌ها و اندازه‌ها آفرید که سبب رفع تشنگی می‌شود (قدر و قضای الهی) و آیه «لأ الشمس ینبغی لها أن تدرك القمر» به قدر و قضای الهی و قانون تخلف‌ناپذیر جهان اشاره دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

-۳۱

(محبوبه ابتسام)

جامعه موحد (مؤمنان)، حکومت کسانی را که خداوند به آن‌ها حق حکومت کردن را نداده است نمی‌پذیرد، با آنان که با خدا و مسلمانان دشمنی می‌ورزند (اهل باطل)، دوستی نمی‌کند و با ظالمان مبارزه می‌کند. این حقیقت در آیه «یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدویکم اولیاء تلقون الیهم بالمؤدّة و قد کفروا بما جاءکم من الحقّ:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، [به گونه‌ای که] با آنان مهربانی کنید. حال آنکه به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند.» تبیین شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۵)

-۳۲

(منمهر آقاصالح)

طبق فرموده پیامبر اکرم (ص): «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ...» «در همه چیز تفکر کنید...» انسان‌ها توانایی درک اموری را دارند که ذهن به آن‌ها احاطه پیدا کند. زیرا لازمه شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۳)

-۳۳

(عامر دورانی)

عبارت «حکومت از آن توست»، بیانگر توحید در مالکیت است که علت آن توحید در خالقیت می‌باشد. و عبارت «چند خدا با همکاری یکدیگر جهان هستی را آفریده‌اند» شرک در خالقیت می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

-۳۴

(فخرروز نزارنیف - تبریز)

شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها، موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها، شکست‌ها و موفقیت‌ها، بیماری و سلامت و به‌طور کلی همه حوادث زندگی می‌شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۴)

۳۵-

(مرتضی ممسنی کبیر)

ریشه (خاستگاه) بت پرستی و شرک جدید (نوبن) آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دین را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و برعکس تمایلات دنیوی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند که این موضوع در آیه «رَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ: آیا دیدی آن کس را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت ...» تجلی دارد

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۷)

۳۶-

(ابوالفضل امرزاده)

انسان موحد می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد. از نظر او هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو، موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۲)

۳۷-

(ممد رضا فرهنگیان)

درگام نخست لازم است اخلاص در اندیشه تحقق یابد، به طوری که انسان همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبّر و اداره‌کننده همه امور جهان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۴)

۳۸-

(ممد رضا یزدا)

انسانی که قضا و تقدیر الهی متناسب با آن را بشناسد، تصمیم می‌گیرد و دست به انتخاب مناسب‌تری می‌زند. نقشه جهان (قدر الهی) با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست. دلیل رد گزینه‌های «۳» و «۴»: اعتقاد به خدای حکیم به انسان اطمینان خاطر می‌بخشد، نه صرفاً دانستن قضا و قدر الهی، دلیل رد گزینه‌های «۲» و «۳»: اراده الهی، منشأ قضای الهی است، نه قدر الهی.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۱)

۳۹-

(مرتضی ممسنی کبیر)

طبق احادیث، خداوند روزه را برای آزمودن اخلاص مردم واجب کرده است. براساس آیات شریفه «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ غَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست و اینکه مرا پرستید [که] این راه مستقیم است؟ و عهد و پیمان (آن) لاتَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ - أَنْ أَعْبُدُونِي که خداوند در فطرت انسان‌ها قرار داده است. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۳ و ۴۹)

۴۰-

(هاری ناصری)

آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ: به توحید در ولایت (حق) تصرف الهی) و آیه «قُلْ أَعْبُدُوا اللَّهَ أَعْبَادِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ: به توحید در ربوبیت (پشتیبانی و تدبیر خداوندی) اشاره دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۱ و ۲۲)

زبان انگلیسی ۳

۴۱-

(یوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «دلیلی در انحراف از موضوع اصلی به صورت مکرر نمی‌بینم. بیایید روی چیزهای مهم متمرکز شویم، باشد؟»

نکته مهم درسی

وقتی جمله با "Let's" یا "Let us" شروع شود، دنباله سؤالی مناسب آن به صورت "shall we" خواهد بود.

(گراهر)

۴۲-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «جاستین خودش به تنهایی می‌توانست همه مقدمات خانه جدیدش را فراهم کند اما تصمیم گرفت یک مهندس معمار و چند کارگر را برای طراحی و ساختن آن استخدام کند.»

۱) اما ۲) بنابراین

۳) یا ۴) و

نکته مهم درسی

برای بیان تقابل و تضاد می‌توانیم از ربط‌دهنده "but" استفاده کنیم.

(گراهر)

<p>۴۸- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>نکته: فعل "fix" به دلیل نبودن مفعول بعد از آن باید مجهول شود. عمل "fix" در زمانی معین در گذشته اتفاق افتاده، پس به گذشته ساده نیاز داریم.</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>	<p>۴۳- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «لکس، وقتی مجرد و در خانه والدینش بود، همیشه با بابا و مامان مشکل داشت، اما او حالا یک مرد آرام، محترم و متأهل است.»</p> <p>(۱) تأثیرگذار (۲) مغرور (۳) محترم (۴) امیدوار</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۴۹- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>نکته: ضمیر مناسب برای اشاره به فاعل انسان "that" یا "who" است. از ضمیر "whom" برای اشاره به مفعول استفاده می‌شود.</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>	<p>۴۴- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «مسئولین استدلال می‌کنند که این به‌صرفه‌ترین راه برای فراهم کردن وسایط ارزان‌تر نقلیه برای دانشجویان بین‌المللی در ملبورن است.»</p> <p>(۱) مجازی (۲) اشاره‌دار (۳) نسبی (۴) اثرگذار، مؤثر</p> <p>نکته: ترکیب "cost-effective" به معنای «به‌صرفه» است.</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۵۰- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>(۱) وقفه، توقف (۲) نزدیک، بسته (۳) انتخاب (۴) وسیله</p> <p>نکته: عبارت "make a pause" به معنای «ایجاد وقفه کردن، باز ایستادن» است.</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>	<p>۴۵- (پوار مؤمنی)</p> <p>ترجمه جمله: «تعداد زیادی از این اتفاقات پیش‌بینی‌ناپذیر می‌توانند تکی یا به‌صورت ترکیبی رخ دهند. مهم نیست در کدام یک (در هریک) از این دو حالت، ما باید کاملاً آماده باشیم تا درست‌ترین، و البته فوری‌ترین، اقدامات را انجام دهیم.»</p> <p>(۱) دقیقاً (۲) به‌درستی (۳) تکی (۴) تقریبی، به‌نزدیکی</p> <p>(واژگان)</p> <p>-----</p>
<p>۵۱- (مهری امیری)</p> <p>ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد ذیل، بهترین عنوان برای متن فوق است؟»</p> <p>«فرآیند بازیافت»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۴۶- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>(۱) تک زبانه (۲) ناگهانی، تصادفی (۳) عمومی (۴) دو زبانه</p> <p>(کلوزتست)</p> <p>-----</p>
<p>۵۲- (مهری امیری)</p> <p>ترجمه جمله: «همهٔ موارد زیر مزایای بازیافت را نشان می‌دهند، به‌جز ...»</p> <p>«ایجاد کردن انواع مختلف پلاستیک»</p> <p>(درک مطلب)</p>	<p>۴۷- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>(۱) ترکیدن (۲) ترکیب کردن (۳) گیج کردن (۴) گسترش دادن</p> <p>(کلوزتست)</p>

<p>۵۹- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «آزمایش پاراگراف ۳ از گویای آوایی استفاده کرد، چون ترتیب لغات جزئی از دستور زبان است.» (درک مطلب)</p>	<p>۵۳- (مهری امیری) ترجمه جمله: «واژه "shredded" «باریک بریدن» که زیر آن خط کشیده شده از لحاظ معنایی به "cut" «بریدن» نزدیکترین است.» (درک مطلب)</p>
<p>۶۰- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «کلمه "obtain" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به "receive" (دریافت کردن) نزدیکترین است.» (درک مطلب)</p>	<p>۵۴- (مهری امیری) ترجمه جمله: «طبق متن فوق، کدام یک از موارد زیر درست نیست؟» «همه مواد می توانند به طور مشابهی بازیافت شوند.» (درک مطلب)</p>
<p>۵۵- (مهری امیری) ترجمه جمله: «ضمیر "one" که زیر آن خط کشیده شده به "type" (نوع) اشاره می کند.» (درک مطلب)</p>	<p>۵۵- (مهری امیری) ترجمه جمله: «ضمیر "one" که زیر آن خط کشیده شده به "type" (نوع) اشاره می کند.» (درک مطلب)</p>
<p>۵۶- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟» «توصیف مطالعاتی درباره رشد مغز در نوزادان» (درک مطلب)</p>	<p>۵۶- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟» «توصیف مطالعاتی درباره رشد مغز در نوزادان» (درک مطلب)</p>
<p>۵۷- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «طبق (این) مقاله، کدام جمله درست است؟» «تجارب تعاملی در رشد مغز مهم هستند.» (درک مطلب)</p>	<p>۵۶- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟» «توصیف مطالعاتی درباره رشد مغز در نوزادان» (درک مطلب)</p>
<p>۵۸- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «طبق پاراگراف دوم، چه چیزی ارتباطات جدید را در مغز ایجاد می کند؟» «تجربه کردن اطلاعات جدید.» (درک مطلب)</p>	<p>۵۷- (امیرحسین مراد) ترجمه جمله: «طبق (این) مقاله، کدام جمله درست است؟» «تجارب تعاملی در رشد مغز مهم هستند.» (درک مطلب)</p>

ریاضی و آمار (۳)

۶۱-

(مهری ملارمفانی)

برای این که عدد سه رقمی فرد با ارقام متمایز و بزرگتر از ۳۰۰ باشد دو حالت داریم: الف) رقم صدگان زوج باشد. ب) رقم صدگان فرد باشد.

$$\frac{3}{4} \times \frac{8}{5} = 120 \text{ یا } \frac{4}{3} \times \frac{8}{5} = 128 \Rightarrow 120 + 128 = 248$$

۶	۵
۸	۷
	۹

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶۲-

(عمیرضا سپوری)

«عاطفی» از پنج حرف تشکیل شده است. (ع - ا - ط - ف - ی)

$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$ تعداد کل کلمات پنج حرفی بدون تکرار تعداد حالاتی که دو حرف «ع» و «ی» کنار هم باشند، با توجه به اینکه این دو حرف یک بسته به حساب آیند، (با جایگشت دو حرف) برابر است با:

$$4! \times 2! = (4 \times 3 \times 2 \times 1) \times (2 \times 1) = 48$$

$120 - 48 = 72$ تعداد کلمات پنج حرفی که حروف (ع و ی) کنار هم نباشند

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶۳-

(عمیرضا سپوری)

تعداد زیرمجموعه‌های r عضوی یک مجموعه n عضوی برابر با $\binom{n}{r}$ است.

$$\Rightarrow \binom{n}{2} = 28 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)! \times 2!} = 28$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2 \times 1} = 28$$

$$n(n-1) = 56 \Rightarrow n(n-1) = 8 \times 7 \Rightarrow n = 8$$

$$\Rightarrow \binom{8}{4} = \frac{8!}{4! \times 4!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 4!} = 70$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۶۴-

(اسماعیل زارع)

فرض کنیم پیشامد A عضو بودن در تیم فوتبال و پیشامد B عضو بودن در تیم والیبال باشد.

$$\begin{cases} n(A) = 25 \\ n(B) = 15 \end{cases}$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

$$\Rightarrow 30 = 25 + 15 - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 10$$

$$P(A \cap B) = \frac{10}{30} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۶۵-

(فاطمه خویمیان)

تعداد دخترانی که در مقطع دکترا هستند ۸ نفر است و تعداد کل افراد ۴۰

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{40} = \frac{1}{5}$$

نفر است، پس:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۶۶-

(فاطمه خویمیان)

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \{(1,4), (1,5), (1,6), (2,5), (2,6), (3,6), (4,1), (5,1), (5,2), (6,1), (6,2), (6,3)\}$$

$$n(A) = 12$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۶۷-

(معمربهیرایی)

$$P(A') = 1 - P(A)$$

$$P(A) = 2P(A') - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow P(A) = 2(1 - P(A)) - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow P(A) = 2 - 2P(A) - \frac{2}{5}$$

$$\Rightarrow 2P(A) = \frac{8}{5} \Rightarrow P(A) = \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۶۸-

(عمیرضا سپوری)

$$n(S) = \binom{13}{2} = \frac{13!}{11! \times 2!} = \frac{13 \times 12 \times 11!}{11! \times 2!} = 78$$

$$n(A) = \binom{4}{1} \binom{6}{1} + \binom{4}{1} \binom{3}{1} + \binom{6}{1} \binom{3}{1}$$

$$= (4 \times 6) + (4 \times 3) + (6 \times 3)$$

$$= 24 + 12 + 18 = 54$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{54}{78} = \frac{9}{13}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

-۷۵

$$n(S) = 6 \times 6 = 36, A = \{(1, 4), (2, 3), (3, 2), (4, 1)\}$$

حالت‌هایی که مجموع دو عدد
ظاهر شده برابر ۵ می‌شود

$$\Rightarrow n(A) = 4 \Rightarrow P(A) = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(کتاب آبی)

-۷۶

بار اول ۵ انتخاب پس از خارج کردن کارت اول، بار دوم ۴ انتخاب داریم،

$$n(S) = 5 \times 4 = 20$$

بنابراین:

حالت‌هایی که شماره‌های دو کارت متوالی‌اند

$$A = \{(1, 2), (2, 1), (2, 3), (3, 2), (3, 4), (4, 3), (4, 5), (5, 4)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 8 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{20} = 0.4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

(کتاب آبی)

-۷۷

هر سکه دو حالت دارد و چون ۵ سکه داریم پس:

$$n(S) = 2^5 = 32$$

می‌بایستی از ۵ بار پرتاب فقط ۳ بار رو بیاید پس:

$$n(A) = \binom{5}{3} = \frac{5!}{3! \times 2!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1} = \frac{20}{2} = 10$$

$$P(A) = \frac{\binom{5}{3}}{32} = \frac{10}{32}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(کتاب آبی)

-۷۸

چون صفحه A، ۴ قطاع و صفحه B، ۵ قطاع دارد، پس کل حالت‌های

$$n(S) = 4 \times 5 = 20$$

ممکن (فضای نمونه) برابر است با:

$$A = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

احتمال قرار گرفتن بر روی ناحیه اعداد مساوی

$$\Rightarrow P(A') = 1 - \frac{1}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

(عدد عقربه‌ها مساوی نباشد.)

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

(رحیم مشتاق نظم)

-۶۹

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$2/1, 2/25, 2/5, 3/5, 3/75, 4/1, 4/2, 5/1, 5/25, 5/75, 5/75$$

$$Q_1 = 2/5, Q_2 = 4/1, Q_3 = 5/25$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 5/25 - 2/5 = 2/75$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۲۹)

(مهمر بصیرایی)

-۷۰

$$a_1 = 2a_1 + 1 = 2 \times 5 + 1 = 11$$

$$a_2 = 2a_2 + 1 = 2 \times 11 + 1 = 23$$

$$a_3 = 2a_3 + 1 = 2 \times 23 + 1 = 47$$

$$a_4 = 2a_4 + 1 = 2 \times 47 + 1 = 95$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطری، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(کتاب آبی)

-۷۱

طبق اصل جمع تعداد روش‌های ممکن برای انتخاب یک شهر برای مسافرت

$$5 + 2 + 3 = 10$$

برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ و ۳)

(کتاب آبی)

-۷۲

کتاب‌های علمی و ادبی تنها به صورت زیر می‌توانند یکی در میان قرار

$$A E A E A E A$$

بگیرند، پس:

جایگشت کتاب‌های علمی و کتاب‌های ادبی طبق اصل ضرب برابر است با:

$$3! \times 4! = 6 \times 24 = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(کتاب آبی)

-۷۳

$$C(10, 2) \times C(8, 3) = \frac{10!}{2! \times 8!} \times \frac{8!}{3! \times 5!}$$

$$= \frac{10 \times 9 \times 8!}{2 \times 8!} \times \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{6 \times 5!} = 45 \times 56 = 2520$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(کتاب آبی)

-۷۴

$$S = \{3, 6, 9, 12, 15, 18\} \Rightarrow n(S) = 6$$

بنابراین فضای نمونه ۶ عضو دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۷۹-

(کتاب آبی)

داده‌های اولیه $\rightarrow 12, 14, 15, 15, 15, 19$

$14 =$ چارک اول و $15 =$ چارک سوم و $15 =$ میانه

داده‌های جدید $\rightarrow 12, 15, 15, 15, 15, 19$

$15 =$ چارک سوم و $15 =$ میانه

واضح است انحراف معیار، واریانس و میانگین تغییر کرده است. پس نیازی به محاسبه آنها نداریم، اما چارک سوم و میانه تغییر نمی‌کنند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۴۴)

۸۰-

(کتاب آبی)

ابتدا جدول مربوط به نمودار را رسم می‌کنیم:

f(n)	۱۵	۲۰	۲۵	۴۰	۵۵
n	۱	۲	۳	۴	۵

با توجه به جدول فوق، ضابطه تابع به صورت زیر می‌تواند باشد:

$$f(n) = \begin{cases} 5n + 10 & 1 \leq n \leq 3 \\ 15n - 20 & 4 \leq n \leq 5 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

۸۱-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

ناظم‌الاسلام کرمانی کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را نوشته است و «لغت‌نامه دهخدا» مفصل‌ترین کتاب لغت فارسی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ادیب‌الممالک بیشتر قصیده‌سراست.

گزینه «۲»: محمدباقر میرزا خسروی رمان‌نویس است.

گزینه «۴»: عارف قزوینی به تصنیف‌سرایی مشهور است و نه فرخی یزدی.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

۸۲-

(فرهار علی نژاد)

در بیت گزینه «۴»، نشانه‌های فکری سبک عراقی (تحقیر عقل و ستایش عشق) دیده می‌شود. در دوره بازگشت، غزل‌سرایی به سبک عراقی رواج داشت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفاهیم وطنی و انتقاد سیاسی در این بیت نشان از سبک دوره بیداری دارند.

گزینه «۲»: استفاده از واژه «حباب» و بیان تصویری بدیع و نو نشان از سبک هندی در این بیت دارند.

گزینه «۳»: زبان و بیان این بیت، سبک خراسانی را به یاد می‌آورد (استفاده از واژه کهن «دم‌آهنج» و لحن حماسی). ویژگی‌های سبک خراسانی در قصاید دوره بازگشت دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۳)

۸۳-

(فرهار علی نژاد)

سید اشرف‌الدین گیلانی و عارف قزوینی از شاعرانی بودند که در عصر بیداری به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند. منظومهٔ گزینه «۲» با توجه به این‌که از یک تصنیف عارف انتخاب شده است و مصراع‌های آن از نظر عروضی برابر نیستند، مربوط به این گروه است. این بیت به ستم امیران بر فقیران اشاره دارد که ذیل درون‌مایه «توجه به مردم» در دوره بیداری قرار می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابیات این گزینه هم در قالب تصنیف هستند اما درون‌مایه‌های اصلی شعر عصر بیداری را بیان نمی‌کنند.

گزینه «۳»: این بیت هم که از تصنیفی سرودهٔ عارف انتخاب شده است، به موضوع عشق می‌پردازد که از درون‌مایه‌های اصلی شعر این دوره نیست.

گزینه «۴»: این بیت به استبداد موجود در جامعه اشاره دارد اما از نظر زبان و واژگان، ویژگی‌های شعر گروه سنت‌گرا را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۸۴-

(سعید پعفری)

وزن گزینه «۲»: -UU-/-UU-/-UU- مفتعلن مفتعلن فاعلن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: -U-/-U-/-U-/-U- مستفعلمن مفاعلمن مستفعلمن فعل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

گزینه «۳»: -U-/-U-/-U- مستفعلمن مفاعلمن مستفعلمن (مفعول مفاعلمن مفاعیلن)

گزینه «۴»: -U-/-U-/-U-/-U- مستفعلمن مستفعلمن مستفعلمن (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۶)

۸۵-

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

در مصراع اول گزینه «۲» یک حذف همزه رخ داده: بشنیدم از

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غیب از او = غی / ب / زو

گزینه «۲»: باز آمد آن = با / زا / م / دان

گزینه «۴»: من او = م / نو (که دو بار تکرار شده است)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۴۹)

۸۶-

(رضا جان نثار، کهنه شهری)

تقطیع بیت به شرح زیر است:

آن	قو	وَ	تِ	جَ	وا	نی
-	-	U	U	U	-	-
وان	صو	رَ	تِ	بِ	هیش	تی
-	-	U	U	U	-	-
ای	بی	خَ	رد	تِ	نِ	مَنْ
-	-	U	-	U	U	-
از	دس	ت	چُن	بِ	هیش	تی
-	-	U	-	U	-	-

مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

شاعر در مصراع اول در رکن دوم هجای اول کوتاه را بلند کرده و در رکن چهارم در هجای اول دوباره هجای کوتاه را به مصوت بلند تبدیل کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۸۷-

(عمیر مهرئی)

بیت «ث»: استعاره: صدای خنده گل

بیت «پ»: تناقض: سایه داشتن آفتاب

بیت «الف»: تضمین: سعدی مصراع دوم را از حکیم سنایی تضمین کرده است.

بیت «ب»: جناس: راست (اول): جهت و سمت راست، راست (دوم): آماده

بیت «ت»: تضاد: سپید و سیاه

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۸۸-

(مصن خدایی)

جناس ندارد - گردن مینا و دامن مینا اضافه استعاری هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح دارد به داستان محمود غزنوی و ایاز / مصراع دوم کنایه از کار بیهوده کردن - از بی او مرو کنایه از عاشق او مشو

گزینه «۲»: سینه سخن: اضافه استعاری / تلمیح دارد به دوخته شدن لب فرخی یزدی با سوزن

گزینه «۳»: آتش هوا: اضافه تشبیهی / آب و آتش تضاد دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۸۹-

(مصن خدایی)

رویی ماه پیکر - مویی مشکبوی / لاله - سنبل

لف ۱ لف ۲ نشر ۱ نشر ۲

لف و نشر مرتب که لفاها و نشرها براساس ترتیب مصراعها مشخص شده است. رویی ماه پیکر تشبیه دارد / رویی و مویی جناس دارند / لاله و سنبل مراعات نظیر دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جناس ندارد.

گزینه‌های «۳» و «۴»: لف و نشر ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۹۰-

(مصیر مهرئی)

بیت «پ»، فاقد تضمین و مراعات نظیر است.

بیت «ث»: تناقض: شادمانی در عین غمگینی / فاقد تشبیه (وطن در دل غمگین دارم: در دل غمگین اقامت دارم)

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: مجاز: سینه مجاز از دل است / لف و نشر: لفاها: رخ و زلف - نشرها: کفر و دین

بیت «ب»: مراعات نظیر: کشت - درو - داس - مزرعه / تلمیح: اشاره به حدیث «الدنيا مزرعة الآخرة»

بیت «ت»: تضاد: دوا و درد (در مصراع دوم) / پارادوکس: درد بی‌دردی

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریح، ترکیبی)

۹۱-

(کتاب آبی)

هرچند شاعران عصر بازگشت باعث نوآوری و تکامل شعر فارسی نشدند، اما از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده بود، نجات بخشند. اگر این نهضت به پا نشده بود، چه‌بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار سستی و ضعف بیش‌تری می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۹۲-

(کتاب آبی)

در متن صورت سؤال «دشمنی با استعمار» مطرح نشده است و بیشتر مخالفت با «استبداد» مطرح است. در این متن یک مسئله سیاسی و اجتماعی بدون قید و بندهای نثر مصنوع و فنی با زبانی ساده و قابل فهم با ساختار و ترکیب دستوری که با طبیعت زبان هم‌آهنگ است، بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۹۸- (کتاب آبی)

تیغ و خامه به ترتیب لف (۱) و لف (۲) وعده و وعید به ترتیب نشر (۲) و نشر (۱): لف و نشر مشوش

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رشوه و ربا به ترتیب لف (۱) و لف (۲) مال و زهد به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

گزینه «۲»: دست با رحم و تیغ بی‌رحم به ترتیب لف (۱) و لف (۲) زرافشان و سرافشان به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

گزینه «۴»: روی و زلف به ترتیب لف (۱) و لف (۲) روز و شب به ترتیب نشر (۱) و نشر (۲): لف و نشر مرتب

(علوم و فنون ادبی (۳)، برقع معنوی، صفحه ۵۸)

۹۹- (کتاب آبی)

ابیات دارای تضاد:

بیت «الف»: رفت و آمد/ بیت «ج»: مرده و زنده

ابیات دارای تناقض:

بیت «ب»: گدای پادشاه/ بیت «د»: سلطنت فقر

(علوم و فنون ادبی (۳)، برقع معنوی، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۰۰- (کتاب آبی)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: دعوت به مبارزه برای آزادی وطن

در بیت گزینه «۲» شاعر آرزوی بندگی درگاه معشوق را دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۰۱- (سیر ممدعلی مرتضوی)

«لا یحملی»: (= لا یحمل) «لا ناهیه است» نباید حمل کند/ «العَجُوزُ»:

پیرمرد/ «هذه الأشياء»: این اشیاء/ «ثَقِيلَةٌ»: (حال) درحالی که سنگین است/

«يَشْعُرُ بِالْأَلَمِ»: دردی احساس می‌کند/ «رَجُلِهِ»: پایش

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۲- (ممد صارق مفسنی)

«تُمَنِّحُ»: داده می‌شود/ «فی کلِّ سَنَةٍ»: در هر سال/ «فی مجالاتٍ مَعِينَةٍ»:

در زمینه‌هایی مشخص شده/ «السَّلَامُ»: صلح/ «الأدب»: ادبیات

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۰)

۹۳- (کنکور سراسری ۹۶)

بیت صورت سؤال بر وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۹۴- (کتاب آبی)

تقطیع هجایی بیت گزینه «۴» بدین ترتیب است:

تا	شَد	وم	فا	ش	ب	دی
-	U	-	-	U	U	-
مَسَد	تُ	ء	شف	ت	بَ	را
-	U	-	-	U	U	-

وا	نِ	گی	و	سر	مسد	تی
-	U	U	U	-	-	-
ری	د	ب	با	زا	ر م	را
-	U	U	-	-	UU	-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲» تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه ندارند و در بیت گزینه «۳» حذف همزه رخ نداده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۴)

۹۵- (کتاب آبی)

در کلمه «مفتی» دو تغییر کمیت مصوت در کنار هم قرار گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۹۶- (کتاب آبی)

بیت گزینه «۳» تلمیح ندارد و دارای دو استعاره است:

۱- گل، سر شبنم را به خورشید رسانید (تشخیص و استعاره).

۲- سر شبنم (اضافه استعاری و تشخیص).

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برقع، ترکیبی)

۹۷- (کتاب آبی)

ت) او [مانند] سپهر است/ من [مانند] کف خاک [هستم] (تشبیه فشرده)/

ب) لمن الملك: تضمین بخشی از آیه ۱۶ سوره غافر (يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا

يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ) / الف) مراعات

نظیر: یوسف، مصر، بازار / پ) تلمیح به داستان حضرت سلیمان (ع) و

مورچه/ ث) اشتقاق (بشیر و مبشر)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برقع، ترکیبی)

۱۰۸- (سیر مفسر علی مرتضوی)
در این عبارت، «إنَّ»، از حروف مشبّهة بالفعل است؛ «عَدَدَ» (اولی) اسم آن و منصوب است، اما «أَكْثَرُ» خبر آن است که باید مرفوع بشود و ضمّه بگیرد.
(عربی (۳)، حرکت‌گذاری، ترکیبی)

۱۰۹- (مفسر صارق مفسنی)
«أَنَّ» به معنای «که» است و دو جمله را به هم پیوند می‌دهد؛ «لکنَّ» به معنای «ولی» و برای کامل کردن پیام و بر طرف کردن ابهام جمله قبل از خودش است.
(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۱۰- (رضا معصومی)
حال همیشه باید به صورت نکره بیاید؛ پس «مَسْرُورَةٌ» صحیح است.
(عربی (۳)، فال، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۱۱- (کتاب آبی)
«إنَّ»: همانا، بی‌شک / «الأرض»: زمین / «یرثُ»: (در این جا) به ارث می‌برند (حذف گزینه‌های ۲، ۳ و ۴) / «عبادی الصّالحون»: بندگان شایسته من، بندگان صالح من
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۲- (کتاب آبی)
«كأنَّ»: گویی / «والدک»: پدر تو / «تَرَدَّدَ»: تردید داشت / «فی العَمَلِ الجدید»: در کار تازه / «كانَ ... یُواصلُه»: (فعل ماضی استمراری) آن را ادامه می‌داد / «زمیله»: همکارش / «وَحَدَّه»: به تنهایی
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۳- (کتاب آبی)
«بُنِيَ»: (فعل مجهول) بنا شد / «لِتَعَوِّضَ»: (فعل مجهول) تا جبران شود / «خَسائرُ»: زیان‌های / «اختراع»: (نکره) یک اختراع، اختراعی / «یَصْحَحُ»: (مجهول) تصحیح شود / «خَطَأً»: (نکره) یک خطا، اشتباهی
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۰)

۱۱۴- (کتاب آبی)
«يَجِبُ عَلَى الوالِدین»: بر والدین لازم است / «أَنْ لا يُفَرِّقا»: (که) فرق نگذارند / «بَيْنَ بُنیهما»: میان پسران خود / «بِناتیهما»: دختران خود / «فی الفِعْلِ وَ القَوْلِ»: در کردار و گفتار
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳۴)

۱۰۳- (درویشعلی ابراهیمی)
«أقیم»: برپای می‌دارم / «أوتی»: می‌پردازم / «لأهن»: سست نمی‌شوم / «شاکرة»: (حال) با سپاسگزاری / «لرتبی العظیم»: از پروردگار بزرگم در گزینه «۱»: «فکر نمی‌کنم - بیکرم - بزرگی»، در گزینه «۲»: «بدون تردید - وارد کرده‌ایم - بخر» و در گزینه «۳»: «با تشویق - بازیکنان» نادرست است.
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۴- (رضا معصومی)
جمع «خَیْط» به معنی «نخ»، «خَیْوط»، «أخیاط» است.
(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۰۵- (سیر مفسر علی مرتضوی)
با توجه به ترجمه عبارت (یکی از دانشمندان شیمی، آزمایشگاه بزرگی را این‌جا!)، «أقام»: برپا کرد مناسب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هنگام صبح پدرم را در خواب (جُرت) عمیقی یافتم!» درست است.
گزینه «۲»: «افرادی که به بشریت سود می‌رسانند، واقعاً کم هستند!» درست است.

گزینه «۴»: «انسان برای تبدیل تپه‌ها به دشت‌های قابل کشت تلاش می‌کند!» درست است.

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۰۶- (درویشعلی ابراهیمی)
مفهوم این گزینه این است که «سزاوارترین مردم برای بخشش، تواناترین آنان بر کیفر است!» که نزدیک‌ترین گزینه به مفهوم آمده در صورت سؤال است. (هیچ چیز بهتر از بخشش هنگام قدرت نیست!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم گزینه «۱»: «فوائد نرم‌خویی در برابر دشمن مفهوم گزینه «۲»: گذشت بهتر از انتقام است.
مفهوم گزینه «۴»: «کوچک‌تر باید پوزش بخواهد و بزرگ‌تر باید بگذرد.»

(عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۹)

۱۰۷- (سیر مفسر علی مرتضوی)
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: «فعل ماضی» نادرست است؛ زیرا فعل امر است.
گزینه «۲»: «مرفوع بالضمّة» نادرست است.
گزینه «۳»: «مجرّد ثلاثی» نادرست است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۱۵)

(کتاب آبی)

۱۲۰-

در این گزینه، «مُتکاسلین» خبر افعال ناقصه (لیس) است نه «حال».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مُبتمسةٌ» حال و «صدیقة» مرجع حال است.

گزینه «۳»: «مریضةٌ» حال است.

گزینه «۴»: «مُشتاقین» حال است.

(عربی (۳)، حال، صفحه ۲۳)

تاریخ (۳)

(علی‌مهمد کریمی)

۱۲۱-

میرزا محمد صادق موسوی نویسنده «تاریخ گیتی‌گشا»، تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)

(علی‌مهمد کریمی)

۱۲۲-

میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده یکی از متفکران دوره قاجار، با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

(علی‌مهمد کریمی)

۱۲۳-

انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به‌ویژه نقش مردم جلب کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

(علی‌مهمد کریمی)

۱۲۴-

اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان «کاغذ اخبار» در شهر تهران منتشر کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

(علی‌مهمد کریمی)

۱۲۵-

نادر به عنوان پادشاه مملکت توفیق نیافت که زمینه را برای ثبات و امنیت پایدار، انتقال آرام قدرت، تثبیت حکومت افشاریه پس از خود را فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۹)

۱۱۵-

(کتاب آبی)

«المُزارعون» (جمع المزارع) اسم فاعل و به معنای «کشت کنندگان، کشاورزان» است.

توجه: «المَزرعة»: (اسم مکان) کشتزار / جمع: «المَزارع»: مزرعه‌ها

«المُزارع»: (اسم فاعل) کشاورز / جمع: «المُزارعون»: کشاورزان

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۳۵)

۱۱۶-

(کتاب آبی)

انسان سن بالا. ← پسر نوجوان، درست آن ← العَجوز: پیرمرد، پیرزن

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۲) دوره‌ای از عمر در کودکی: شیرخوارگی

(۳) او را آزاد قرار داد: آزاد کرد

(۴) صفتی برای کسی که گرامی داشته شده است: گرامی

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۱۷-

(کتاب آبی)

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

(۲) مُبالغة (رکاب جمع مکسر را کب است، پس اسم فاعل محسوب می‌شود) /

(۳) فاعلٌ و... (زیرا مفعول به و منصوب است) / (۴) مُثَنَّى (زیرا «الأمان» یک

اسم مفرد است و «ان» آخرش، جزء خود کلمه است.)

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، ترکیبی)

۱۱۸-

(کتاب آبی)

در این گزینه «فائزتین» خبر کآن بوده که از حروف مشبّهة بالفعل می‌باشد و خبر آن باید مرفوع بیاید. پس «فائزتان» درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مجدین» اسم لیت و منصوب و درست است.

گزینه «۲»: «تَحَمَّلَ» ماضی باب تفاعل است و با «ه» مطابقت دارد.

گزینه «۳»: «المرأة» اسم إن و «متخلّقة» خبر آن می‌باشد.

(عربی (۳)، انواع هملاط، صفحه ۷)

۱۱۹-

(کتاب آبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۲»: «لا» حرف نهی بوده و مضارع را مجزوم کرده است.

در گزینه «۳»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.

در گزینه «۴»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.

(عربی (۳)، انواع هملاط، صفحه ۹)

<p>۱۳۲- (آزاده میرزایی) در دورهٔ صدارت امیرکبیر (میرزا تقی‌خان فراهانی) تلاش‌های زیادی برای احیای صنایع دستی ایران صورت گرفت. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۰)</p>	<p>۱۲۶- (بهروز یحیی) حکومت گورکانیان هند یا مغولان کبیر را محمد بابر، نوادهٔ تیمور گورکانی تأسیس کرد. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۲۵)</p>
<p>۱۳۳- (آزاده میرزایی) بهرغم رکودی که صنایع دستی ایران به ویژه از نیمهٔ دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، رشد چشمگیری پیدا کرد. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۲)</p>	<p>۱۲۷- (بهروز یحیی) میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی در گرفت که به پیروزی مجلس انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس‌جمهور شد و پس از مرگ او، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۲۶)</p>
<p>۱۳۴- (آزاده میرزایی) مدرسهٔ دارالفنون به همت امیرکبیر بنیان نهاده شد. «دارالفنون» در واقع نخستین مدرسهٔ عالی بود که در رشته‌های نظامی، پزشکی، ریاضی و هندسه، فیزیک، شیمی و معدن فعالیت می‌کرد. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۴)</p>	<p>۱۲۸- (بهروز یحیی) تا اواخر قرن هجدهم میلادی، عامل اصلی تولید، نیروی دست یا بازوی انسان بود و انقلاب صنعتی از انگلستان آغاز شد. (تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر، صفحه ۳۰)</p>
<p>۱۳۵- (آزاده میرزایی) محمد غفاری ملقب به کمال‌الملک، نقاش مشهور دورهٔ ناصرالدین شاه قاجار بود. (تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۶)</p>	<p>۱۲۹- (بهروز یحیی) آقامحمدخان قاجار با غلبه بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ ق در تهران تاج‌گذاری کرد. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۳)</p>
<p>۱۳۶- (منصوره هاشمی‌زاده) دورهٔ استبداد صغیر در زمان پادشاهی محمدعلی‌شاه روی داد و با پناهندگی محمدعلی‌شاه به سفارت روسیه، دوره استبداد صغیر به سرآمد. (تاریخ (۳)، انقلاب مشروطهٔ ایران، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۲)</p>	<p>۱۳۰- (بهروز یحیی) محاکم عرف به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند و محاکم شرع بیشتر دعاوی حقوقی و مدنی مانند دعوای ملکی، خانوادگی و ارث را حل و فصل می‌کردند. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)</p>
<p>۱۳۷- (منصوره هاشمی‌زاده) فقدان تشکیلات منظم و منسجم اداری و اقتصادی به حکومت مشروطه اجازه نمی‌داد که حاکمیت ملی را در سرتاسر کشور برقرار کند و برنامه‌های خود را پیش ببرد. شیخ فضل‌الله نوری ادعا می‌کرد که انقلاب مشروطه مغایر و ناسازگار با اسلام است و از مواضع اصیل و اولیهٔ خود منحرف شده است. (تاریخ (۳)، انقلاب مشروطهٔ ایران، صفحه‌های ۷۰ و ۷۴)</p>	<p>۱۳۱- (آزاده میرزایی) روس‌ها به منطقهٔ قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه بود. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهدهٔ پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد. (تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۴۱ و ۴۴)</p>

۱۴۳- (معمدعلی قطیبی باگی)
متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، «ملاک جمعیتی» است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند؛ اما این ملاک در نواحی مختلف دنیا، متفاوت است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۴۴- (آزاده میرزایی)
سرعت گسترش شهرنشینی «قاره‌های آسیا و آفریقا» بیش از سایر نواحی جهان است. بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به‌علت «مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها» برای دریافت دستمزد بیشتر و خدمات و تسهیلات بهتر در شهرها است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۴۵- (معمدابراهیم مازنی)
تا چند دهه پیش، شهرهای میلیونی فقط در نیمکره شمالی (آمریکای شمالی، اروپا و ژاپن) وجود داشتند؛ اما امروزه آسیا، آمریکای لاتین و آفریقا با رشد شهرهای میلیونی و پرجمعیت روبه‌رو شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۱)

۱۴۶- (معمدابراهیم مازنی)
مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما) از اولین مگالاپلیس‌های جهان هستند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۴)

۱۴۷- (معمدابراهیم مازنی)
در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید می‌آیند که به آن‌ها، «مگالاپلیس» می‌گویند و شکل خطی، کریدوری، خوشه‌ای یا کهکشانی دارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ و ۱۴)

۱۴۸- (آزاده میرزایی)
آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح زمین؛ بنابراین سه رکن اصلی آن، «انسان، فعالیت و فضاهای جغرافیایی» است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۱)

۱۳۸- (منصوره هابی‌زاده)
نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی برای رفع مشکلات اداری و اقتصادی کشور، چاره را در استخدام کارشناسان خارجی دیدند.

از اقدامات فاتحان تهران، برکناری محمدعلی‌شاه از سلطنت و جانشینی احمدشاه، تعیین مقررری برای شاه، تشکیل دولت موقت برای اداره امور کشور، تشکیل دادگاه ویژه برای محاکمه و مجازات مخالفان مشروطه و اعدام شیخ فضل‌الله نوری و چند نفر دیگر بود.

(تاریخ (۳)، انقلاب مشروطه ایران، صفحه‌های ۷۲ و ۷۴)

۱۳۹- (منصوره هابی‌زاده)
فرانسه برای خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری‌جویی آلمان، نخست با روسیه و سپس با انگلستان پیمان‌های جداگانه‌ای منعقد کرد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۰)

۱۴۰- (منصوره هابی‌زاده)
به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای متفقین، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

عشایر عرب خوزستان در نبرد «جهاد» غیورانه با قوای بیگانه جنگیدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

جغرافیا (۳)

۱۴۱- (فاطمه سقایی)
منظور از «مقر»، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۴۲- (فاطمه سقایی)
«مقر» هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را نیز شامل می‌شود. منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها شهر یا روستا از آن محل گسترش یافته است. منظور از «موقعیت» یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۵۵- (زهره صادقی)

در «نیم قرن اخیر» سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است: ۱- افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل، ۲- گسترش تجارت و اقتصاد جهانی، ۳- پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۵۶- (زهره صادقی)

به‌طور کلی، شیوه‌های حمل و نقل به پنج دسته تقسیم می‌شوند:

۱- حمل و نقل جاده‌ای، ۲- حمل و نقل ریلی، ۳- حمل و نقل آبی، ۴- حمل و نقل هوایی و ۵- حمل و نقل از طریق لوله. از این شیوه‌ها چهار دسته به جابه‌جایی مسافر و بار و یک دسته فقط به جابه‌جایی بار اختصاص دارد.

حمل و نقل جاده‌ای، برای مسافت‌های نزدیک مناسب است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۴۵)

۱۵۷- (بهرروز یثی)

میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی محیط زیست در شیوه حمل و نقل جاده‌ای بسیار زیاد است ولی، احداث پایانه‌ها در این شیوه کم‌هزینه‌تر است.

مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی، یک‌هفتم حمل و نقل جاده‌ای است و هزینه‌ی احداث پایانه در آن، متوسط برآورد می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۵۸- (بهرروز یثی)

مهم‌ترین پروژه‌های در دست اجرای شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران عبارت‌اند از: احداث راه‌آهن سریع‌السیار (قطار پرسرعت) تهران - قم - اصفهان (به طول ۴۱۰ کیلومتر) و برقی کردن راه‌آهن تهران - مشهد (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر).

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۵۰)

۱۵۹- (زهره صادقی)

حمل و نقل هوایی، جابه‌جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است. حمل و نقل هوایی امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است. با این حال، کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد. مصرف سوخت هواپیما نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر و سفر آن گران‌تر است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۵۵)

۱۴۹- (معمری فطیعی باگی)

وقتی مهاجران فقیر به شهرها وارد می‌شوند، با توجه به گران بودن قیمت زمین و خانه در شهر، به‌طور غیرقانونی مسکن‌هایی موقتی در حاشیه و اطراف شهر می‌سازند. حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی جلوه‌ای از اسکان غیررسمی یا غیرقانونی است. در ساخت زاغه‌ها معمولاً از مواد ارزان قیمت استفاده می‌شود. زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۴)

۱۵۰- (فاطمه سقایی)

گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی، از جمله اقداماتی بود که برای حل مشکلات اقتصادی روستاها انجام شد که البته ماشینی کردن کشاورزی، موجب گسترش بیکاری در برخی نواحی روستایی شده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۴)

۱۵۱- (فاطمه سقایی)

برنامه توسعه روستایی برنامه‌ای است که با هدف «بهبود زندگی اقتصادی و اجتماعی روستائیان» طراحی می‌شود. تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی از وظایف مهم «بنیاد مسکن انقلاب اسلامی» است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

۱۵۲- (آزاده میرزایی)

سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) عبارت است از مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای که امکان جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات را فراهم می‌آورد.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۸)

۱۵۳- (آزاده میرزایی)

رقومی کردن و کدبندی اطلاعات در مرحله «ورودی»، مدل‌سازی در مرحله «پردازش» و نمایش به‌صورت نقشه در مرحله «خروجی» یک سامانه اطلاعات جغرافیایی قرار دارند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۵۴- (فاطمه سقایی)

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر، در قالب لایه‌هایی جداگانه، طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف، لایه جدیدی حاصل می‌شود که دربرگیرنده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۳۹)

۱۶۰-

(بهروز یبسی)

ایران قابلیت ایجاد خطوط لوله ترانزیت برای ارسال فراورده‌ها از کشوری به کشور دیگر را داراست. انتقال گاز از «ترکمنستان به افغانستان» از طریق خطوط لوله در ایران منبع درآمد برای کشور ما محسوب می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای عمل و نقل، صفحه ۵۸)

جامعه‌شناسی

۱۶۱-

(پارسا حبیبی)

دانش عمومی در طول سال‌ها به دست می‌آید، یعنی این دانش، حاصل زندگی است.

دانش علمی، بخشی از ذخیره دانشی است که با اندیشیدن در دانش عمومی به دست می‌آید.

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۶)

۱۶۲-

(پارسا حبیبی)

اگر دانش عمومی نباشد، جهان اجتماعی مختل خواهد شد و فروخواهد ریخت. هنگامی که به یک مهمانی دعوت می‌شوید که در آن بیشتر افراد را نمی‌شناسید، دقت و احتیاط شما بیشتر می‌شود. در این موقعیت خواهید فهمید که تا حد بسیار زیادی این دانش از دیدگان شما پنهان بوده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۳)

۱۶۳-

(ارغوان عبدالملکی)

در قرن نوزدهم میلادی برخی متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند. وبر معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. این رویکرد در جامعه‌شناسی به جامعه‌شناسی تفهیمی مشهور شد.

غلبه رویکرد پوزیتیویستی در جامعه‌شناسی، موجب شد تا گزاره‌های تجویزی و انتقادی، بیرون از حوزه علوم اجتماعی، قلمداد شوند. این باور با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد.

دانش اجتماعی تجویزی و انتقادی، به بایدها و نبایدهای پدیده اجتماعی مورد مطالعه، نظر دارد، به توصیف، تبیین و تفهم، بسنده نمی‌شود بلکه پژوهشگر به داوری ارزشی پدیده مورد مطالعه می‌پردازد.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۶۴-

(پارسا حبیبی)

- مجموعه‌ای از آگاهی‌هایی که با دیگران در جامعه شریکیم: دانش عمومی

- موضوع فیلم دور افتاده: اهمیت دانش عمومی

- دست یافتن به معنای عمیق جامعه: فایده دانش علمی

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۶۵-

(اعظم ربیعی)

مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی، نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر است. جامعه‌شناسی انتقادی، دو رویکرد قبلی جامعه‌شناسی؛ یعنی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و تفهیمی را محافظه‌کار می‌داند؛ زیرا آن رویکردها نمی‌توانند درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی داوری کنند و به شرایط موجود تن می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۶۶-

(پارسا حبیبی)

دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

گاه تعارض‌ها با دست برداشتن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر حل می‌شود و یا با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۶۷-

(اعظم ربیعی)

جامعه‌شناسان پوزیتیویست جامعه را با طبیعت یکسان می‌دانند. اگر جامعه را چون طبیعت، تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی، تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود بیاوریم.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۱۶۸-

(پارسا مبینی)

جامعه‌شناسی خرد، علم شناخت کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های خرد اجتماعی است.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهد که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها پیش‌بینی در علوم اجتماعی، پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۳)

۱۶۹-

(پارسا مبینی)

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود در قرن نوزدهم میلادی سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. به همین دلیل آگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این رشته برگزید.

موفقیت‌های بی‌سابقه علوم طبیعی، برخی جامعه‌شناسان این دوره را علاقه‌مند کرده بود که جامعه‌شناسی را هر چه بیشتر به علوم طبیعی نزدیک و شبیه نمایند. این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمره‌ی دانش‌های ابزاری قرار می‌دهد، با نام «جامعه‌شناسی پوزیتیویستی» شناخته می‌شود. در جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی دانسته می‌شوند و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. روش مطالعه این جامعه‌شناسی حسی و تجربی است.

به ترتیب زمانی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، تفهیمی-تفسیری و انتقادی سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۷۰-

(اعظم رهبری)

ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلند مدت حفظ نماید.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳، ۲۴ و ۲۷)

۱۷۱-

(ارغوان عبدالملکی)

یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی، تقلیل می‌دهد.

جامعه‌شناسان پوزیتیویست، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌دانستند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوت کمی می‌دیدند.

گاهی تغییر در یک پدیده اجتماعی با تغییر در پدیده دیگر همراه است. این دو پدیده را هم‌تغییر می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۹)

۱۷۲-

(ارغوان عبدالملکی)

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود. جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند. نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود که شما بدانید، می‌توانید چه توقعات و انتظاراتی از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند، بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند. سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی و آرمان‌های معنویشان، توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

کنش اجتماعی، خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ و ۳۴)

۱۷۳-

(آریتا پیرقی)

انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ، زمانی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود، گامی فراتر می‌گذارد.

تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

رویکرد پوزیتیویستی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۴۱)

۱۷۴-

(آریتا پیرقی)

عبارت اول ← پیچیدگی پدیده‌های انسانی و اجتماعی

عبارت دوم ← مسئله معنا

عبارت سوم ← هویت‌زدایی

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۷)

۱۸۰- (آزیتا بیدرقی)

هدف کنشگر ← ذهن کنشگر
فهم دلالت‌های کنش ← فرهنگ

شهادت‌طلبی و فدا کردن جان برای وطن ← تفاوت معنایی
(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۸)

فلسفه دوازدهم

۱۸۱- (طنین زاهدی‌کیا)

افلاطون می‌گوید: «فلسفه منحصرأ با حیرت در برابر هستی آغاز می‌شود.»
(فلسفه، کلیات، صفحه ۷)

۱۸۲- (الله فضری)

ابتکارات فیلسوفان اسلامی، در راه سازگار کردن اعتقادات دینی با
استدلال‌های عقلی بود.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۴)

۱۸۳- (نیما پوهاری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر مغایرت بین وجود و ماهیت وجود نداشت و به جای آن
عینیت بود، آن‌گاه صرف تصور هر چیزی آن چیز موجود می‌شد و دیگر
سلب وجود از هیچ چیزی معنا نداشت.

گزینه «۲»: تفکیک وجود و ماهیت در ذهن است نه در واقعیت.

گزینه «۴»: برای درک آن تصور صحیح کافی است نه اثبات آن.

(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۱)

۱۸۴- (عمیر مهرئی)

دریای خون: ممکن‌الوجود - انسان غیر حیوان: ممتنع‌الوجود - عدد فرد
جفت: ممتنع‌الوجود

(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۸۵- (فرهار علی‌نژاد)

علت در معنای عام هم علت تامه را دربر می‌گیرد و هم علت ناقصه. درباره
هر دوی این‌ها می‌توان گفت که شرط لازم برای وجود معلول هستند.

معلول در وجود خود تنها به‌نحوی به علت ناقصه وابسته است.

(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۸۶- (عمیر مهرئی)

چیزی که ذاتاً ممکن‌الوجود است، با وجود و عدم نسبی متساوی دارد و به
همین جهت می‌طلبد که موجودی دیگر - به مثابه علت - آن را از حد
تساوی خارج سازد و به عرصه وجود وارد کند؛ بنابراین، نیاز معلول به علت،
در همین امکان ذاتی یا تساوی ماهیت معلول نسبت به وجود و عدم نهفته
است و همه پدیده‌های جهان طبیعت ذاتاً نسبت متساوی با وجود و عدم
دارند.

(فلسفه، کلمات مشاء، صفحه ۴۰)

۱۷۵- (ارغوان عبدالملکی)

خلاقیت‌زدایی: تأکید افراطی بر نظم اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد
بدون آن که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است،
صرفاً آن را رعایت کنند. به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق
انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های
اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی
پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. ماکس وبر از
سلطه چنین نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها
دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

ارزش‌زدایی: به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و
مذهبی با رویکرد پوزیتیویستی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط
روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی،
مذهبی و... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. بزرگ‌ترین کشتار جهان در
جنگ‌های جهانی اول و دوم، میان توسعه‌یافته‌ترین کشورهای رخ داد و با
فاجعه هیروشیما و ناکازاکی، پایان یافت.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۷۶- (آزیتا بیدرقی)

عبارت اول ← لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی

عبارت دوم ← فعالیت و خلاقیت کنشگران

عبارت سوم ← فهم کنش انسان‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۷۷- (ارغوان عبدالملکی)

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن
به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها است. ما در جهان
اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از
خودشان، به فهم همدلانه رفتار آن‌ها دست پیدا کنیم.

نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا،
مطالعه می‌کنند.

این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می-
دانند ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد،
یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به
فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰، ۴۱ و ۵۰)

۱۷۸- (آزیتا بیدرقی)

الف ← معنای کنش

ب ← به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.

ج ← در علوم طبیعی متداول است.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۷۹- (آزیتا بیدرقی)

پرسش از معنای زندگی در جهان متجدد و در میان صاحب‌نظران علوم
اجتماعی نیز مطرح بوده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۴)

۱۹۴- (کتاب آبی)

به موضوعی ممتنع‌الوجود گویند که محمول وجود هرگز نمی‌تواند بر آن عارض شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تصور آن غیرممکن نیست.

گزینه «۳»: این عبارت صحیح است اما تعریف دقیق و فلسفی از «ممتنع‌الوجود» ارائه نمی‌دهد.

گزینه «۴»: می‌تواند وجود خیالی و فرضی نداشته باشد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۹۵- (کتاب آبی)

رابطه علیت رابطه‌ای در خود وجود است، مانند آفرینش جهان که در آن به جهان «هستی» بخشیده می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۳۷)

۱۹۶- (کتاب آبی)

واژه قدیم در عرف به معنای «کهنه» و حادث در فلسفه یعنی آن‌چه که اول نبوده و از زمانی به بعد به وجود آمده است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۳۹)

۱۹۷- (کتاب آبی)

برای دست یافتن به کلیت و ضرورت باید از قلمرو علوم تجربی خارج شد و اصول عقلانی را در قلمرو فلسفه جست و جو کرد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۹۸- (کتاب آبی)

در اثبات روابط تجربی، اگر تعداد آزمون و تجربه هم افزایش یابد و موارد صدق آن بیش‌تر گردد، باز مربوط به همان موارد محدود خواهد بود و نمی‌تواند شکل یک قانون علمی پیدا کند؛ زیرا قوانین علمی همواره بیان‌کننده یک رابطه کلی و ضروری بین دو پدیده‌اند و نه تنها موارد تجربه شده، بلکه موارد تجربه نشده را نیز دربر می‌گیرند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۵۱)

۱۹۹- (کتاب آبی)

فارابی مدینه جاهله را چنان توصیف می‌کند: «مردمش نه سعادت را می‌شناسند و نه سعادت به خاطرشان خطور می‌کند.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آنان از سعادت حقیقی تبعیت نمی‌کنند.

گزینه «۳»: سعادت واهی در بین آنان سلامت جسم است نه سعادت حقیقی.

گزینه «۴»: آنان به خیراتی چون سلامت جسم و فراخی در تمتع لذت‌ها توجه می‌کنند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۶)

۲۰۰- (کتاب آبی)

وحی انبیاء و الهامات اولیاء همگی از اتصال با ملک وحی یا عقل فعال ناشی می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۵)

۱۸۷- (فراهر علی‌نژاد)

از نظر حکمای اسلامی، ما با حواس خود قادر به درک این موجودات مجرد نیستیم و اوصاف آن‌ها را به درستی نمی‌توانیم بشناسیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأثیر علل و عوامل طبیعی در حوادث جهان، به وسیله قوای مجرد از ماده صورت می‌پذیرد.

گزینه «۲»: عنوان «عقول» برای فرشتگان از احادیث اسلامی الهام گرفته شده است.

گزینه «۴»: جهان، (به طور کلی) با وساطت این قوای مجرد از ماده تدبیر می‌شود.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۵۳)

۱۸۸- (عمید مهری)

«رساله اغراض مابعدالطبیعه» فارابی شرحی است بر کتاب «مابعدالطبیعه» اثر ارسطو و با این که بسیار کوتاه است، محتوایی بسیار ارزشمند دارد و فیلسوفان اسلامی برای فهم صحیح مطالب ارسطو از آن بسیار بهره برده‌اند.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۲)

۱۸۹- (سید علیرضا امیری)

نظام «مدینه فاضله» از لحاظ پیوند با بدن انسان متفاوت است و برخلاف آن فاقد پیوند تکوینی است. در این نظام، اعضا اعمال ارادی و اکتسابی دارند و پیوند بین آن‌ها با پیوند اعضای بدن از لحاظ ساختار متفاوت است.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه ۶۴)

۱۹۰- (فراهر علی‌نژاد)

این مورد از شرایط ضروری رئیس مدینه فاضله برای تصدی این مقام نمی‌باشد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۵۳ و ۶۵)

۱۹۱- (کتاب آبی)

دین الهی مانند فلسفه به بیان مباحث وجود و آغاز و انجام جهان و معنای حیات انسان می‌پردازد، اما زبان دین با زبان فلسفه یکی نیست، هرچند که ماهیت فلسفی آن دو مشابه است. از این گذشته، منشأ دین، وحی است اما فلسفه از تفکر انسان‌ها سرچشمه می‌گیرد.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

۱۹۲- (کتاب آبی)

در قرن یازدهم میرداماد، فیلسوف بزرگ اسلامی کوشید فلسفه ابن‌سینا را به روش اشراقی تفسیر کند.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۲۶)

۱۹۳- (کتاب آبی)

بدیهیات اولیه نه اثبات‌شدنی هستند و نه انکار‌شدنی و هرگونه تلاشی در جهت اثبات عقلی یا تجربی آن‌ها و یا انکارشان مستلزم استفاده و قبول آن‌هاست. این اصول را تنها در مقام بحث یا تأملات سطحی می‌توان انکار کرد اما هر کسی در عمق ذهن و ادراک خویش به آن‌ها معترف است و ذهن بشر از قبول آن ابایی ندارد.

(فلسفه، کلمت مشاء، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)